

Bryssel den 4 juni 2026
(OR. en)

10125/26

ECOFIN 734
UEM 212
SOC 322
EMPL 151
COMPET 681
ENV 624
EDUC 206
ENER 323
JAI 735
GENDER 62
JEUN 103
SAN 399
ECB
EIB

FÖLJENOT

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 3 juni 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2026) 209 final

Ärende: Rekommendation till
RÅDETS REKOMMENDATION
om Spaniens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik,
strukturpolitik och budgetpolitik

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 209 final.

Bilaga: COM(2026) 209 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.6.2026
COM(2026) 209 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Spaniens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

{SWD(2026) 209 final}

RÅDETS REKOMMENDATION

om Spaniens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ⁽¹⁾, särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EU) 2024/1263 anges att målen för ramverket för ekonomisk styrning är att främja sunda och hållbara offentliga finanser, en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och att förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa.
- (2) Den 16 juli 2025 antog kommissionen ett förslag till förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Förslaget syftar till att öka unionsfinansieringens effektivitet genom att minska

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande

fragmenteringen av den finansiella strukturen och stödja medlemsstaterna i samordningen av deras ekonomiska politik i enlighet med artikel 175 i EUF-fördraget.

- (3) Den 25 november 2025 antog kommissionen på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011 rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Spanien inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital samt ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ⁽³⁾ den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.
- (4) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är grundläggande förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Den europeiska planeringsterminen är anpassad till konkurrenskraftskompassen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med kommissionens strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.
- (5) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽⁴⁾. Återhämtnings- och resiliensplanerna har, tillsammans med finansieringen av sammanhållningspolitiken, varit avgörande för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna på ett effektivt sätt måste ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som fastställs i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste planeringsterminerna, och eftersom de program som finansieras genom den europeiska sammanhållningspolitiken måste beakta de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt de som bidrar till att ta itu med de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna.
- (6) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Spanien. Rapporten innehöll en bedömning av Spaniens framsteg med de relevanta landsspecifika rekommendationerna och en utvärdering av Spaniens genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Spanien står inför. I landsrapporten bedömdes också Spaniens framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för

och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509, COM(2025) 565 final. Förslaget till förordning är för närvarande föremål för förhandlingar med medlagstiftarna.

³ EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

- (7) Den 21 januari 2025 antog rådet, efter kommissionens bedömning och på kommissionens rekommendation, en rekommendation om godkännande av Spaniens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (⁵). Planen omfattar perioden 2025–2028 och visar en finanspolitisk anpassning över sju år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 3,7 % för 2025, 3,5 % för 2026, 3,2 % för 2027 och 3,0 % för 2028, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som beräknats med 2023 som basår till 9,2 % för 2025, 13,0 % för 2026, 16,6 % för 2027 och 20,1 % för 2028.
- (8) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att begära en aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul på ett samordnat sätt för att stödja EU:s insatser för att snabbt öka försvarsutgifterna avsevärt (⁶), och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. På Spaniens begäran antog rådet den [datum], på kommissionens rekommendation, en rekommendation som gör det möjligt för Spanien att avvika från den rekommenderade maximala ökningstakten för nettoutgifter (⁷). Medan den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) kan Spanien göra omprioriteringar i de offentliga utgifterna eller öka de offentliga intäkterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.
- (9) Den 30 april 2026 lämnade Spanien in sin årliga lägesrapport för 2026 (⁸) om efterlevnad av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter, genomförandet av den uppsättning reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden, samt genomförandet av reformer och investeringar som åtgärd mot de huvudsakliga utmaningar som identifierats i den europeiska planeringsterminens landsspecifika rekommendationer. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Spaniens halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.
- (10) Den reala BNP-tillväxten 2025 var 2,8 %, och HIKP-inflationen låg på 2,7 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 2,4 % 2026 och 1,9 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 3,0 % 2026 och 2,5 % 2027.
- (11) Enligt uppgifter från Eurostat (⁹) minskade Spaniens offentliga underskott från 3,2 % av BNP 2024 till 2,4 % av BNP 2025. Minskningen av underskottet 2025 har främst att göra med de starka resultaten på intäktssidan och utfasningen av energirelaterade

⁵ Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Spaniens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/643, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj>).

⁶ Meddelande från kommissionen, *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

⁷ Rådets rekommendation av den [datum] om tillåtelse för Spanien att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT [Publikationsbyrå: var vänlig ange relevant EUT-hänvisning]).

⁸ De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på följande webbplats: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

⁹ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

åtgärder. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 2,4 % av BNP 2026 och 2,0 % av BNP 2027. Stabiliseringen 2026 beror till största delen på att den positiva intäktsutvecklingen kompenserar för de olika åtgärdsprogrammen som syftar till att mildra effekterna av översvämningarna i vissa regioner och av krisen i Mellanöstern. Minskningen av underskottet 2027 beror till största delen på att kostnaden för de översvämningssambandade nödåtgärderna minskar och på att de energirelaterade åtgärderna avslutas.

- (12) Enligt kommissionens beräkningar förväntas den finanspolitiska inriktningen ⁽¹⁰⁾, som omfattar både nationellt finansierade utgifter och EU-finansierade utgifter, vara i stort sett neutral 2025. Den förväntas vara expansiv med 0,3 % av BNP 2026 och kontraktiv med 0,5 % av BNP 2027.
- (13) Enligt uppgifter från Eurostat ⁽¹¹⁾ minskade Spaniens offentliga skuld från 101,6 % av BNP i slutet av 2024 till 100,7 % av BNP i slutet av 2025. Minskningen av skuldkvoten 2025 återspeglar främst den betydande ökningen av BNP i löpande priser och minskningen av underskottet. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum förväntas enligt kommissionens vårprognos 2026 skuldkvoten minska till 99,6 % i slutet av 2026 och ytterligare till 98,9 % i slutet av 2027. Minskningen 2026 beror främst på att BNP i löpande priser väntas öka mer än kostnaderna för räntor och amorteringar. Minskningen av skuldkvoten 2027 beror främst på den nominella produktionstillväxten, liksom på minskningen av underskottet.
- (14) På grundval av kommissionens vårprognos 2026 uppgick Spaniens sammanlagda offentliga försvarsutgifter till 1,0 % av BNP 2025, vilket motsvarar en ökning med 0,1 procentenheter av BNP jämfört med referensåret 2024. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 1,2 % av BNP 2026, vilket motsvarar en ökning med 0,3 procentenheter av BNP jämfört med 2024.
- (15) Unionen är fortsatt utsatt för risker för avbrott i energiförsörjningen och förhöjd prisvolatilitet som förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora offentligfinansiella kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Spanien antagit finanspolitiska åtgärder för att begränsa effekterna av de höga energipriserna för hushåll och företag ⁽¹²⁾. Bland dessa ingår icke riktade sänkningar av momsattesterna för olika bränsleslag, el och naturgas samt icke riktade sänkningar av punktskatterna på el och olika bränsleslag. Dessutom införde myndigheterna riktade stödåtgärder, bland annat subventioner till yrkesmässiga transportföretag och jordbrukare, direktstöd till elintensiva industrier, sänkta elnätsavgifter samt stöd till underjordisk bränslelagring och sociala bonusprogram för värmekraft. Man planerar

¹⁰ Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som är nationellt finansierade och sådana som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter efter avdrag för diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel.

¹¹ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

¹² Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (den 4 maj 2026).

att avsluta de flesta av dessa åtgärder den 30 juni 2026, men vissa av dem kommer att pågå fram till början av 2027. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas den offentligfinansiella kostnaden för dessa åtgärder uppgå till omkring 0,3 % av BNP 2026. Om alla dessa åtgärder skulle pågå fram till slutet av 2026, beräknar kommissionen att den offentligfinansiella kostnaden skulle uppgå till 0,6 % av BNP 2026.

- (16) På grundval av kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Spanien med 4,8 % 2025 och med 9,3 % sammantaget för 2024 och 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 0,4 % av BNP på årsbasis. Även för 2024 och 2025 sammantaget ligger nettoutgifternas kumulativa ökningstakt över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 0,1 % av BNP uttryckt kumulativt. Enligt aktuella uppskattningar för försvarsutgifterna ligger den förväntade avvikelsen dock inom flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen.
- (17) På grundval av kommissionens beräkningar förväntas nettoutgifterna i Spanien öka med 5,1 % 2026 och med 14,9 % sammantaget för 2024, 2025 och 2026. Den förväntade nettoutgiftsökningen 2026 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 0,6 % av BNP på årsbasis. För 2024, 2025 och 2026 sammantaget ligger också den beräknade kumulativa ökningstakten för nettoutgifter över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 0,7 % av BNP uttryckt kumulativt. Med beaktande av den flexibilitet för högre försvarsutgifter som den nationella undantagsklausulen medger uppgår den förväntade kumulativa avvikelsen för nettoutgifterna till 0,4 % av BNP för 2024, 2025 och 2026 sammantaget.
- (18) I rekommendationen om godkännande av Spaniens medelfristiga plan anges de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden samt en tidsplan för deras genomförande. Med beaktande av den information som Spanien lämnat i sin årliga lägesrapport anser kommissionen att genomförandet av de viktigaste stegen i dessa reformer och investeringar, som skulle genomföras senast den 30 april 2026, i stort sett ser ut att vara på rätt väg. Skattereformen håller fortfarande på att utvärderas, och reformen av skatteförmånerna och två steg som rör den digitala omställningen av utbildningssystemet kommer att bedömas i samband med den sista utbetalningen för återhämtnings- och resiliensplanen. När det gäller åtgärderna för att förbättra förvaltningen av förmåner vid tillfällig funktionsnedsättning har de flesta av landets regioner undertecknat partnerskapsavtal med det centrala institutet för social trygghet, medan endast tre regioner och de två autonoma städerna har undertecknat avtal med ömsesidiga bolag. När det gäller erkännandet av examensbevis har en ministerförordning antagits och införts, med anvisningar om förfaranden för erkännande och likvärdighet för utländska universitetskvalifikationer. Kommissionen anser att Spanien överlag har uppfyllt sina åtaganden på ett tillfredsställande sätt ⁽¹³⁾.
- (19) Den genomsnittliga andel av Spaniens totala skatteintäkter som utgörs av skatt på arbete ökade från 48,7 % i genomsnitt under delperioden 2015–2019 till 51,8 % under delperioden 2020–2024. EU-genomsnittet förblev oförändrat på 51,4 % under samma

¹³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, 2026 *European Semester – Spring Package* (COM(2026) 200 final) (inte översatt till svenska).

tidsperiod. Av den ökning av Spaniens skattebörda som skett under de senaste tio åren utgörs 90 % av den höjda skatten på arbete, vilket visar att landet i allt större utsträckning förlitar sig på arbetsbeskattning. Utebliven indexerings av inkomstskatteskiten för privatpersoner och höjda skattesatser för sociala avgifter har påskyndat Spaniens övergång till arbetsbeskattning. Intäkterna från skatten på arbete som andel av BNP (19,0 % år 2024) ligger emellertid fortfarande under EU-genomsnittet (20,3 %). Däremot ligger intäkterna från konsumtions- och miljöskatter under EU-genomsnittet, både som andel av BNP och som andel av de totala skatteintäkterna. Intäkterna från miljöbeskattningen uppgick till 1,6 % av Spaniens BNP, jämfört med 2,1 % i EU. Spanien har de största klyftorna i momspolitikerna av alla EU-medlemsstater. Det beror på att landet har en av de största klyftorna i fråga om moms-satser och den högsta nationella politiskt motiverade klyftan i fråga om momsundantag. Bland de kategorier där förmånliga moms-satser tillämpas utmärker sig hotell- och restaurangbranschen för sin stora budgetpåverkan men en mycket begränsad omfördelningseffekt. Skattesystemet skulle kunna förenklas genom en mer begränsad användning av förmånliga moms-satser. På senare tid har vissa utvärderingar gjorts (bland annat av Airef, Spaniens oberoende finanspolitiska institution), men det saknas emellertid en systematisk strategi för bedömning av skatteutgifternas ändamålsenlighet. De offentliga finansernas kvalitet skulle kunna gynnas av utökad konsoliderad rapportering och systematisk bedömning av alla skatteutgifter på samtliga territoriella nivåer.

- (20) Det förblir oerhört viktigt att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra relevanta intressenter deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt vid rätt tidpunkt för att säkerställa ett brett ägarskap för att unionens finansieringsinstrument ska kunna genomföras med framgång. Även i samband med den europeiska planeringsterminen är dessa parter deltagande mycket viktigt.
- (21) Spaniens genomförande av de sammanhållningspolitiska programmen, vilka omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Europeiska socialfonden+ (ESF+), ligger fortfarande under EU-genomsnittet, både när det gäller val av projekt och utbetalningar. Det är viktigt att insatserna intensifieras och påskyndas, så att investeringar kan genomföras snabbt och få så stort genomslag på plats som möjligt. Spanien agerar redan inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att främja konkurrenskraften och tillväxten. Samtidigt har Spanien fortfarande svårigheter med att genomföra sammanhållningspolitiken på ett ändamålsenligt sätt på områdena forskning och innovation (FoI), kompetensglapp, social inkludering, hantering och förebyggande av klimatrisker samt stöd till en rättvis omställning. Det är mycket viktigt att se till att de nya investeringar som Spanien fastställt i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna – främst de som är kopplade till de fem prioriteringarna i förordningen om halvtidsöversyn (¹⁴) – genomförs på ett snabbt och ändamålsenligt sätt.
- (22) Spanien står inför flera utmaningar när det gäller finanspolitisk hållbarhet, produktivitet, ändamålsenliga och varaktiga investeringar i innovation, regelbörda och administrativ börda, rättsväsendets funktion, kopplingar mellan vetenskap och näringsliv, tillgång till finansiering, klimatanpassning och resilient infrastruktur,

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

vattenförvaltning, elnätet, tillgång till subventionerade bostäder och bostäder till överkomlig kostnad, barnfattigdom, kompetensglapp samt effektiviteten inom hälso- och sjukvården.

- (23) Spanien har inrättat en samarbetsram för att identifiera och ta itu med regleringsmässiga flaskhalsar och minska fragmenteringen av regelverken mellan regionerna, men mer måste göras och arbetet måste gå snabbare. Med *Regime 20* möjliggörs samarbete mellan den spanska förvaltningens nationella, regionala och lokala nivåer. Under hela 2025 gjordes framsteg på områden såsom tillstånd för nystartade företag, digital märkning, installation av laddningspunkter, energieffektivitetscertifikat, lågspänningsanläggningar och minskad regleringsspridning. Denna strategi syftar till att samordna reformerna på de områden där samsyn råder. Det krävs emellertid ytterligare ansträngningar för att ta itu med hindren i större skala. Spanien skulle ha fördel av en mekanism för att identifiera dessa hinder, och det vore lämpligt att använda *Regime 20* för att genomföra mer strukturella förändringar. Dessutom är regelverket för detaljhandeln särskilt restriktivt. Denna administrativa komplexitet påverkar företagsetableringen genom betungande tillståndsförfaranden, vilket skapar ytterligare hinder för marknadsinträde och investeringar och missgynnar konsumenterna. Det skulle vara gynnsamt för Spanien att verka för större konvergens i regelverket för detaljhandeln, i syfte att förbättra företagsklimatet och stödja konkurrensen, i synnerhet när det gäller detaljhandels försäljning av läkemedel. Hinder kvarstår också för handeln med varor inom EES, bland annat när det gäller förpackning och märkning. Skillnader i lagstiftningen mellan Spaniens olika regioner leder också till högre efterlevnadskostnader och skapar hinder för företag som är verksamma i flera regioner liksom företag från andra EU-länder, vilket leder till ett mer begränsat utbud och högre priser för konsumenterna.
- (24) Spanien har genomfört ett antal rättsliga reformer för att effektivisera de organisatoriska, digitala och förfarandemässiga aspekterna av rättsväsendet. För att reformerna ska kunna genomföras på ett verkningfullt sätt krävs emellertid tillräckliga och varaktiga investeringar som fördelas rättvist mellan regionerna. Inom rättsväsendet råder det brist på personal, och antalet domare är relativt lågt i förhållande till befolkningens storlek. Antalet förtidspensioneringar och rättstvister ökar också. Det innebär att arbetsbördan för tjänstgörande domare är mycket stor och bidrar till ihållande rättsliga förseningar som inverkar negativt på yrkesverksamma inom rättsväsendet, företag och landets invånare. Skillnaderna i olika regioners digitaliseringsgrad och den begränsade interoperabiliteten mellan systemen för ärendehantering kvarstår även, vilket minskar rättsprocessernas övergripande kvalitet och effektivitet. För att stärka den institutionella ramen och förbättra företagsklimatet måste därför rättsväsendets funktion förbättras genom åtgärder för att säkra en tillräcklig personalstyrka, med bibehållna rekryteringsstandarder, och en harmoniserad digitalisering i alla regioner samt fullständig interoperabilitet mellan systemen för ärendehantering.
- (25) Den fortsatt låga nivån av privata FoU-investeringar är mycket problematisk. Företagens utveckling och innovation hindras av en fragmenterad näringslivsstruktur som domineras av mikroföretag med lågt värde. Spanien har infört relevanta reformer inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanen, bland annat lagen om företagsskapande och företagstillväxt samt lagen om startupföretag. Det krävs dock ytterligare åtgärder för att undanröja de ekonomiska och administrativa hinder som står i vägen för företagens innovation, liksom för att minska produktivitetsklyftan.

- (26) Spaniens begränsade och ojämnt fördelade FoU-utgifter är starkt koncentrerade till vissa regioner och räcker därför inte till för att stimulera företagens totala FoU-utgifter i landet som helhet. Det finns utrymme att öka de offentliga FoU-utgifterna (med målet att nå 1,25 % av BNP senast 2030) och minska beroendet av EU-medel på detta område, samtidigt som man säkerställer en mer balanserad territoriell fördelning. Att kombinera ökade offentliga investeringar med riktade skatteincitament och förenklade bidragsförfaranden skulle göra det lättare att attrahera privata investeringar och stödja högvärdessektorer. Regelbundna efterhandsutvärderingar av den inhemska policymixen för innovation skulle bidra till att omvandla forskning till kommersiella resultat och mobilisera privata FoU-investeringar, samtidigt som det säkerställs att insatserna inriktas på att uppnå de övergripande politiska målen.
- (27) Det svaga samarbetet mellan den akademiska världen och industrin begränsar företagens innovation och produktivitetsvinsterna, trots ändringarna av lagen om vetenskap, teknik och innovation och universitetslagen. De offentliga program som inrättats för att ge incitament till privata FoU-investeringar har dessutom haft liten effekt, till stor del på grund av komplexiteten i programmen och bristen på incitament för företag och den akademiska världen. Genom att stärka kunskapsförmedlare, anpassa incitamenten för universitet och offentliga forskningsorganisationer i riktning mot tillämpad innovation och förbättra den resultatbaserade finansieringen skulle man kunna uppmuntra universitet och forskningsinstitut att samarbeta kring specialiserad forskning som resulterar i innovativ output.
- (28) Tillgången till tillväxtfinansiering förblir ett stort hinder för företagens expansion. Marknaderna för riskkapital och eget kapital är fortfarande underutvecklade, eftersom spanska företag fortfarande till stor del finansieras genom banklån. Samtidigt innebär användningen av privata besparingar att innovativa företag inte får tillräckligt stöd för att kunna expandera. Investeringar med eget kapital och riskkapital via kompletterande pensionssystem skulle kunna uppmuntras ytterligare genom införande av automatisk anslutning och lättnader i gränserna för portföljinvesteringar. När det gäller startupföretag måste dessutom kapaciteten till kunskapsöverföring, nätverkanter, samarbetet och omvandlingen av forskning till kommersiell innovation förbättras. Tillsammans hindrar dessa faktorer fortsatt omfördelningen av resurser till mer produktiva verksamheter. Enligt IMF ⁽¹⁵⁾ är marknadens alltför ringa storlek och den bristande tillgången till finansiering med eget kapital några av de största hindren för nya företags möjligheter till snabb expansion. Om en större användning av marknadsbaserad finansiering främjas och kopplingen mellan företag och kapitalmarknadsaktörer stärks kan företagens tillgång till finansiering öka. Avsaknaden av en ändamålsenlig diversifiering av finansieringskällor är också ett hinder för dynamiska privata investeringar. OECD ⁽¹⁶⁾ uppger att en stor andel av de spanska företagen, särskilt små och medelstora företag, ansåg att den bristande tillgången till finansiering var ett stort och långsiktigt hinder för investeringar 2023.
- (29) Det spanska flernivåstyret gör det svårare att hantera de allt större klimatriskerna på ett samstämmigt sätt. Bristfällig samordning mellan nationella, regionala och lokala myndigheter gör åtgärder för att hantera naturfaror, till exempel översvämningar och

¹⁵ Internationella valutafonden, 2025, *Spain: 2025 Article IV Consultation—Press Release and Staff Report*, landsrapporter från IMF:s personal, nr 2025/121, finns på <https://doi.org/10.5089/9798229012782.002>.

¹⁶ Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, 2025, *OECD Economic Surveys: Spain 2025* (vol. 2025/22, november), Paris: OECD Publishing, https://doi.org/10.1787/eeco_surveys-esp-2025-en.

skogsbränder, mindre effektiva. Det är mycket viktigt att stärka både den vertikala samordningen (mellan nationella och regionala myndigheter) och den horisontella samordningen (mellan regionerna). Här bör det ingå att ytterligare tydliggöra ansvarsområden och minska överlappningar mellan de olika stegen för förebyggande, beredskap, insatser och återställande samt att förstärka systemen för övervakning och utvärdering.

- (30) Pressen på Spaniens vattenresurser fortsätter att öka efter en lång period med minskande nederbörd, krympande snötäcke, stigande temperaturer och allt torrare mark. Stora delar av landet – särskilt de torrare områdena i söder, i inlandet och på öarna – lider av vattenstress och efterfrågan från i synnerhet industri, jordbruk, turism och energiproduktion överstiger de resurser som kan tillhandahållas på ett hållbart sätt. Det behövs fortfarande kraftfulla insatser för att göra strategin för vattenförvaltning mer hållbar. Bland annat bör prisincitamenten stärkas för att uppmuntra en effektivare vattenanvändning, och samordningen och genomförandet av vattenpolitiken bör förbättras på samtliga förvaltningsnivåer och beslutsförfarandena bör förenklas. Direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse bör också genomföras på ett ändamålsenligt sätt, med ökad återanvändning av vatten och investeringar i infrastruktur för att göra vattenförvaltningssystemet mer effektivt och resilient. I detta sammanhang är det också viktigt att stödja utvecklingen av naturbaserade lösningar, däribland återställande av vattendrag och vattenförekomster.
- (31) Spanien har visserligen lyckats samla ett betydande stöd för sina insatser för anpassning till och begränsning av klimatförändringarna, bland annat med hjälp av EU-medel, men ytterligare åtgärder och investeringar behövs för att skydda kritisk infrastruktur, i synnerhet järnvägar och vägar. För att hantera klimatrisker krävs systematisk granskning av större tillgångar och kraftfulla uppgraderingsinsatser. Utöver infrastrukturförbättringar är det ytterst viktigt att investeringar görs i naturbaserade lösningar, bland annat för hållbara och klimattåliga skogar och marker. Det skulle också öka kolinlagringen genom förebyggande av skogsbränder, återställande av skadade skogar och skydd av kolrika ekosystem. Naturbaserade lösningar bör stärka resiliensen mot extrema klimatförhållanden genom åtgärder som återställande av våtmarker för att begränsa översvämningar och markförvaltning för att minska effekterna av torka.
- (32) Klimatrelaterade faror är ett stort hot mot Spaniens ekonomi och samhälle. Mellan 1980 och 2024 orsakade extrema väderhändelser betydande mänskliga och ekonomiska förluster om sammanlagt 119,6 miljarder euro. Trots att riskerna blir allt större är det fortfarande relativt få som tecknar klimatförsäkringar, vilket innebär att det finns luckor i det ekonomiska skyddet. För att öka resiliensen bör Spanien stärka finansieringsramen för katastrofrisker, för att säkerställa långsiktig finansiell hållbarhet, och samtidigt öka användningen av klimatförsäkringssystem.
- (33) Spanien gör framsteg när det gäller utbyggnad av förnybar energi, och landet har en av de högsta installerade kapaciteterna för vind- och solenergi i EU. Näten och lagringslösningarna måste dock utvecklas ytterligare för att underlätta integrering av förnybara energikällor i den spanska energimixen. Utmaningar kvarstår när det gäller både nätåtkomst och att gå från åtkomst till drift, vilket bromsar omställningen till ren energi. För närvarande planeras till exempel ytterligare projekt för att öka den totala lagringskapaciteten från 7,7 GW till 14,2 GW, vilket ligger under målet för 2030 på 22,5 GW. Spanien måste vidta de åtgärder som krävs för att göra landets elnät mer resilienta och flexibla och för att komma ur det ”utökade driftsläget”. För att säkra nätstabiliteten använder den systemansvariga för överföringssystemet aktivt gasdrivna

anläggningar för att upprätthålla spänningsstabiliteten i väntan på ytterligare reformer och investeringar för att förbättra spänningsregleringen. Det behövs även mer investeringar för att öka den gränsöverskridande elsammanlänkningsgraden. För närvarande ligger denna på 3,11 %, vilket är långt under målet på 15 % för 2030. Komplexa tillståndsförfaranden för industrianläggningar och behovet av ytterligare åtgärder på efterfrågesidan kan stå i vägen för investeringar i avkarbonisering inom landets tillverkningsindustri. De ihållande höga växthusgasutsläppen från vägtransporter förblir ett betydande problem: dessa står för närmare hälften av de utsläpp i Spanien som omfattas av systemet med ansvarsfördelning. Det behövs även ytterligare insatser för att Spanien ska kunna nå sina energieffektivitetsmål för 2030. Framför allt behövs ytterligare investeringar för att förbättra energieffektivitetskvoten i offentliga och privata byggnader och ta itu med problemet med energifattigdom, som påverkar 15,9 % av den totala befolkningen. Det är en av de högsta siffrorna i EU, och situationen är betydligt mer akut för hushåll som riskerar att drabbas av fattigdom. Utsläppen från byggnader ökade med 2,6 % 2024 och stod för omkring 19 % av de totala utsläppen från de sektorer som omfattas av ansvarsfördelningen. Detta är ett resultat av de seglivade utmaningarna vad gäller byggnadsbeståndets energiprestanda och visar tydligt att beroendet av uppvärmning och kylning med fossila bränslen måste minskas.

- (34) Den spanska bostadsmarknaden är fortfarande hårt pressad på grund av ihållande flaskhalsar i utbudet, särskilt i områden där efterfrågan är hög. Tillsammans med den allt större efterfrågan på bostäder driver detta upp priserna. Bostadsbristen är mest uttalad i stads- och storstadsområden och i de turistintensiva kustområdena. Trots att många nya bostäder behövs finns det för närvarande ett antal begränsande faktorer på utbudssidan, bland annat en begränsad tillgång till byggbar mark och långsamma administrativa förfaranden och tillståndsförfaranden. Om dessa hinder för bostadsbyggandet avlägsnas, samtidigt som man värnar om miljömålen, kan en del av de begränsningar som har bromsat nybyggnationen övervinnas. Hemlösheten håller också på att öka.
- (35) Spanien har en av de lägsta andelarna subventionerade bostäder i EU: dessa utgör mindre än 2 % av det totala bostadsbeståndet, vilket kan jämföras med EU-genomsnittet på omkring 7 %. Det ökar trycket på hyresmarknaden och driver upp bostadspriserna. Dessutom är det befintliga beståndet av subventionerade bostäder ojämnt fördelat över landet och återspeglar inte behoven i de områden där efterfrågan är störst. En stor del av landet håller på att avfolkas, och befolkningen ökar främst i kustområdena och huvudstadsregionen. För att främja välfärdspolitiken och öka utbudet av bostäder till överkomlig kostnad är det mycket viktigt att minska det stora underskottet av subventionerade bostäder genom att tillhandahålla fler subventionerade enheter, särskilt i områden där det är svårare att hitta bostäder till överkomlig kostnad. Samtidigt är det viktigt att främja subventionerade hyresbostäder, som en flexibel boendeform under hela livscykeln som kan tillgodose hushållens föränderliga behov. Dessutom ger detta direkt och snabb tillgång till bostäder till överkomlig kostnad utan krav på ett långsiktigt åtagande, extra tillträdeskostnader eller behörighetsbegränsningar, vilket är fallet med program för köp av subventionerade bostäder. Slutligen är systemet för subventionerade bostäder fortfarande starkt beroende av statlig finansiering. För att detta system ska bli långsiktigt hållbart behöver förutsägbara finansieringsmekanismer inrättas, till exempel genom återinvestering av avkastning eller program med revolverande fonder, som bidrar till att minska beroendet av nationella budgetmedel.

- (36) Barnfattigdom är fortfarande ett stort problem i Spanien och ska ses mot bakgrund av en allmänt hög fattigdomsnivå och stora och ihållande inkomstskillnader. År 2024 löpte fler än vart fjärde barn i Spanien risk för fattigdom eller social utestängning, vilket innebär att landet är bland de EU-medlemsstater med sämst resultat på detta område. Vissa grupper är särskilt utsatta, framför allt barn i flerbarnsfamiljer, barn till ensamstående eller lågutbildade föräldrar, romska barn och barn med invandrarbakgrund. Den senaste tidens åtgärder har visserligen lett till vissa förbättringar, men situationen visar på de mer övergripande svagheter i systemen för socialt skydd och sociala förmåner, bland annat när det gäller hur de sociala utgifterna fördelas på de olika generationerna i en situation med begränsade offentligfinansiella resurser. Sociala transfereringar har bara en begränsad förmåga att minska fattigdomen, särskilt bland barn. De regionala skillnaderna i fattigdomsnivån och effekterna av sociala transfereringar kvarstår, vilket tyder på att täckningen av och tillgången till förmåner och tjänster skiljer sig åt mellan olika områden och är särskilt dålig i landsbygdsområden, trots att vissa framsteg gjorts på senare år. Samordningen mellan nationella och regionala sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster, arbetsförmedlingstjänster och bidrag är fortsatt begränsad på grund av kompetensfragmentering, skillnader i kriterierna för berättigande och överlappningar mellan instrument. Bättre samordning skulle kunna resultera i ett mer omfattande och kontinuerligt stöd. Utnyttjandet av det nationella systemet för minimiinkomst (*Ingreso Mínimo Vital*, IMV) och det tillhörande barnbidragstillägget (*Complemento de Ayuda para la Infancia*, CAPI) har ökat men ligger fortfarande under den avsedda nivån. En stor andel av de hushåll som har rätt till detta stöd utnyttjar inte det på grund av administrativa bördor, komplexa förfaranden för stödberättigande och bristande kännedom om systemet. Stödet skulle kunna få större effekt om man kunde få till stånd ett ökat utnyttjande, lämpligare belopp, bättre relaterade aktiveringsstrategier samt åtgärder för att göra IMV-systemet enklare att anpassa till förändringar i hushållens situation. På senare tid har vissa ändringar gjorts för att öka incitamenten att söka arbete, men det återstår att se hur verkningsfulla dessa är. Att förstärka vägarna till social inkludering genom att mer systematiskt kombinera inkomststöd med skraddarsydda sociala tjänster skulle dessutom kunna förbättra resultaten för utsatta grupper ytterligare, däribland barn som löper risk för fattigdom eller social utestängning. Det är också nödvändigt att ombalansera de offentliga utgifterna, så att större resurser går till politik som stöder barn och ungdomar på områden såsom utbildning, bostäder och sysselsättning. Om alla dessa utmaningar ska kunna hanteras måste det sociala biståndets effektivitet, tillräcklighet och täckning ökas. Dessutom krävs större samstämmighet mellan kontantöverföringar, bistånd in natura, aktiveringsstöd och skatteförmåner, vilket skulle bidra till att stödja uppåtgående social konvergens, i linje med kommissionens avdelningars landsanalys i andra steget som bygger på ramen för social konvergens⁽¹⁷⁾.
- (37) Med tanke på den avgörande roll som humankapital spelar för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026 medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med de strukturella utmaningar kopplade till humankapital på kompetens- och utbildningsområdet som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna till Spanien för

¹⁷ [SWD\(2026\)122 5 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework \(SCF\)](#), 2026.

2026 kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital.

- (38) Systemet för yrkesutbildning fortsätter att utvecklas och antalet inskrivna på yrkesutbildningar har ökat på samtliga nivåer. Det seglivade kompetensglappet, som beror på strukturella missanpassningar mellan både yrkesutbildning och högre utbildning och arbetsmarknadens behov kvarstår. Det råder brist på kvalifikationer på medelhög nivå eftersom få personer genomgår yrkesutbildningar på denna nivå, särskilt inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Detta kombineras med en akut kompetensbrist inom vissa tekniska sektorer, bland annat byggnation och tillverkning. Deltagandet i yrkesutbildning är också mycket ojämnt fördelat mellan regionerna. Trots att alla yrkesutbildningar i teorin ska varvas med praktik efter den reform av systemet som genomfördes nyligen har denna förändring ännu inte helt genomförts i praktiken. Spanien har en stor andel personer med högre utbildning, men trots detta kvarstår personalbristen på områden där efterfrågan är stor, såsom IKT, ingenjörsvetenskap och hälso- och sjukvård. Trots att personer som genomgått yrkesutbildning eller högre utbildning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik har lätt att få jobb – vilket tyder på att det råder stor efterfrågan på dessa specialiseringar – innebär det låga deltagandet, obalanserna mellan könen och avhoppet från utbildningar i dessa ämnen att Spaniens förmåga att främja innovation och genomföra den gröna och den digitala omställningen kan komma att äventyras. Dessutom är deltagandet i vuxenutbildning fortfarande lågt och ojämnt, vilket begränsar möjligheterna till omskolning och gör att människor som tidigt hamnat i en utsatt situation har svårt att ta sig ur den.
- (39) Spanien har gjort stora framsteg när det gäller att minska antalet unga som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning, men andelen förblir trots detta stor och ligger fortfarande långt över både EU-genomsnittet och EU-målet för 2030, även om den har minskat på senare år. De regionala skillnaderna kvarstår, och det är särskilt personer i utsatta grupper som lämnar skolan i förtid. Utrikes födda ungdomar är närmare tre gånger så benägna att lämna skolan i förtid som inrikes födda ungdomar. Romska ungdomar har betydligt lägre nivåer av gymnasieutbildning än befolkningen i allmänhet och unga med funktionsnedsättning är oproportionerligt representerade. Klyftorna mellan könen kvarstår också, eftersom det fortfarande är fler män än kvinnor som lämnar skolan i förtid. Underprestationen inom grundläggande färdigheter har gradvis ökat sedan 2012, vilket har vidgat klyftan mellan Spaniens resultat och EU:s mål om att minska andelen elever som underpresterar i läsning, matematik och naturvetenskap till under 15 % fram till 2030. De regionala skillnaderna i grundläggande färdigheter är också fortsatt stora, och vissa regioner har genomgående sämre resultat än det nationella genomsnittet.
- (40) Trots att Spanien har relativt goda resultat på hälsoområdet finns det fortfarande utmaningar vad gäller tillgången till hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg. Det påverkar befolkningens hälsa, den sociala rättvisan och produktiviteten negativt. Det är mycket viktigt att öka kapaciteten inom primärvård och långvarig vård och omsorg, för att öka tillgången och säkerställa att vården räcker till för landets åldrande befolkning, som gör att efterfrågan på dessa tjänster växer. Handlingsplanen för primärvård och samhällsbaserad vård för 2025–2027 har som syfte att öka kapaciteten inom primärvården, men trots de nyligen genomförda reformerna för att avinstitutionalisera långvarig vård och omsorg måste mer göras för att minska bristen på arbetskraft, åtgärda de regionala skillnaderna och korta väntetiderna, liksom för att ta itu med den seglivade bristen på investeringar.

- (41) Spanien står inför betydande utmaningar när det gäller hälso- och sjukvård och långvarig vård och omsorg. Här ingår åldersstrukturen, den ojämna fördelningen av personal och den brist på allmänläkare, sjuksköterskor och andra specialister som väntas uppstå. Arbetsvillkoren förblir också utmanande, vilket minskar arbetskvaliteten och gör det svårare att locka människor till vårddyrkena. För att komma till rätta med dessa obalanser skulle Spanien kunna anta åtgärder för att öka rekryteringen och kvarhållandet av talanger och förbättra arbetsvillkoren, bland annat genom en ändrad inriktning av utbildningen, nya utökade yrkesroller – bland annat för sjuksköterskor – större flexibilitet, digitalisering, könsbalansering, mindre informalitet inom vård- och omsorgsyrderna och en översyn av systemet för arbetsskift. De regionala skillnaderna i tillgången till vård och tjänsternas kvalitet, som förvärras av bristen på personal, förblir också en stor utmaning. Reformen av primärvården och dess påverkan på regionerna behöver bedömas ytterligare, eftersom vårdintegreringen går olika snabbt i olika regioner. Spanien bör anta modeller för bästa praxis, upprätta lämplig övervakning och använda sig av regionala indikatorer. Tjänsterna skulle också kunna förbättras genom ökad samordning mellan landet som helhet och regionerna, liksom mellan olika tjänster (inom hälsa, sociala frågor, sysselsättning och utbildning). Tillgången till tjänster försämras också av de allt längre väntetiderna. År 2024 inrättade Spanien en arbetsgrupp för väntelistor som fick i uppgift att samla de autonoma regionernas förvaltning och uppgifter, men det krävs fortfarande kraftfullare insatser för att åtgärda dessa brister genom riktad personalförvaltning, digital triage och harmoniserad hantering av väntelistor.
- (42) Spaniens hälso- och sjukvårdssystem ger förvisso goda hälsoresultat i allmänhet, till en relativt låg kostnad, men utgifterna för hälso- och sjukvård väntas öka betydligt under de närmaste årtiondena, eftersom demografiska förändringar ökar trycket på de offentliga finanserna. För att garantera systemets hållbarhet och se till att tjänsterna även i fortsättningen är tillräckliga skulle åtgärderna kunna inriktas på att göra det mesta av befintliga resurser med hjälp av effektivitetsvinster. Inom långvarig vård och omsorg kan sådana vinster uppnås genom ett effektivare utnyttjande av resurserna med hjälp av förbättrad triage där patientens grad av beroende och behov av vård bedöms. Dessutom skulle åtgärder kunna vidtas för att öka avinstitutionaliseringen och den samhällsbaserade vården. Större samordning mellan långvarig vård och omsorg och hälso- och sjukvårdstjänster skulle också göra systemen mer effektiva. När det gäller primärvården skulle investeringar i interoperabel digitalisering, telemedicin och förebyggande leda till en effektivare vård. I samband med sin utgiftsöversyn för 2018–2020 föreslog Airef åtgärder för att effektivisera utgiftsområdena läkemedel och sjukhus, vilket skapat konkreta möjligheter till besparingar. I Spanien finns utrymme att öka andelen generiska läkemedel och biosimilarer inom vissa behandlingskategorier. Att ta itu med ojämlika villkor och förbättra utvärderingen av läkemedelsutgifter och omotiverade regionala skillnader i kostnaderna för medicinska förfaranden och receptförskrivning kan också öka effektiviteten. I detta sammanhang skulle Spanien gynnas av att genomföra Airefs rekommendationer om att öka utgiftseffektiviteten genom förstärkt övervakning av skatteutgifter, för att skapa det offentligfinansiella utrymme som krävs för att hantera det allt större trycket på hälso- och sjukvårdsbudgeten.
- (43) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdet ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Spaniens del

innebär detta att rekommendation 1 bidrar till att genomföra den första, andra och tredje rekommendationen om euroområdet, rekommendation 2 bidrar till att genomföra den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 bidrar till att genomföra den sjunde, åttonde och nionde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 4 bidrar till att genomföra den sjunde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 5 bidrar till att genomföra den femte rekommendationen om euroområdet och rekommendation 6 bidrar till att genomföra den andra och femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Spanien att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Mot bakgrund av den avvikelse som kommissionen förväntar sig för 2026 i förhållande till den rekommenderade nettoutgiftsbanan, säkerställa att nettoutgifterna överensstämmer med de maximala ökningstakter som rådet rekommenderade den 21 januari 2025 och samtidigt utnyttja flexibiliteten inom den nationella undantagsklausulen för högre försvarsutgifter. Stärka försvarsutgifterna och försvarsberedskapen och samtidigt säkerställa utgiftseffektivitet och en gradvis anpassning av budgeten till strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att alla åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna är tillfälliga, inriktade på att skydda utsatta hushåll eller att ta hänsyn till energiintensiva företags behov samt bevarar incitamenten till energibesparingar och samtidigt säkerställer att deras offentligfinansiella kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ramverk. Genomföra de reformer och investeringar som ligger till grund för den förlängda anpassningsperioden i enlighet med rådets rekommendation av den 21 januari 2025. Stärka hållbarheten i de offentliga finanserna, framför allt genom att begränsa skatteutgifterna och samtidigt skydda tillväxten och stödja låginkomsthushåll. Öka utgiftseffektiviteten genom förstärkt övervakning av skatteutgifter och genomförande av utgiftsöversyner på nationell och regional nivå.
2. Säkerställa kontinuiteten i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Påskynda insatserna för att genomföra sammanhållningspolitiska program, när så är lämpligt i enlighet med omfördelningen till strategiska prioriteringar och flexibiliteter i halvtidsöversynen av den sammanhållningspolitiska ramen.
3. Främja produktivitet och innovation genom att minska den administrativa bördan och fragmenteringen av regelverken mellan regionerna, bland annat genom att undanröja hinder för detaljhandeln och den fria rörligheten för varor. Förbättra rättsväsendets funktion genom att säkerställa en tillräcklig personalstyrka, harmoniserad digitalisering och fullständig interoperabilitet mellan regionerna. Göra det enklare för företag att satsa på innovation, expandera och skala upp med inriktning på högvärdessektorer, bland annat genom att stödja stabila FoU-investeringar, stärka samarbetet mellan industrin och den akademiska världen och förbättra tillgången till finansiering, särskilt riskkapital.
4. Öka samordningen på klimatresiliensområdet på nationell, regional och lokal nivå. Förbättra förvaltningen och styrningen på vattenområdet och öka återanvändningen av avloppsvatten från tätbebyggelse. Anpassa kritisk infrastruktur, däribland järnvägar och vägar, till klimatförändringarna och främja naturbaserade lösningar för att minska de relaterade riskerna. Vidareutveckla finansieringsramen för katastrofer. Investera i energilagring, elöverföring och eldistribution samt gränsöverskridande elsammanlänknings. Främja avkarbonisering av industrin och elektrifiering av transporter.

5. Utöka bostadsbeståndet, inbegripet genom att se över regelverket, förenkla tillståndsförfarandena, underlätta tillgången till mark och hitta nya användningar för det underutnyttjade byggnadsbeståndet. Öka tillgången till subventionerade bostäder och bostäder till överkomlig kostnad, särskilt hyresbostäder, och se till att detta system anpassas bättre till de territoriella och regionala behoven och baseras på hållbara finansieringssystem som är mindre beroende av statlig finansiering.
6. Ta itu med barnfattigdomen, bland annat genom att ändra fördelningen av sociala utgifter på de olika generationerna och förbättra täckningen och tillräckligheten för de sociala transfereringarna och det sociala biståndet samt deras koppling till aktivering, för att ytterligare minska inkomstskillnaderna. Minska kompetensglapp genom att stärka den kombinerade yrkesutbildningen, den högre utbildningens anpassning till arbetsmarknadens behov och vuxenutbildningen med inriktning på naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Förbättra grundläggande färdigheter och hantera andelen unga med högst grundskoleutbildning. Öka tillgången till hälso- och sjukvård genom att öka kapaciteten inom primärvården och den långvariga vården och omsorgen, åtgärda bristen på arbetskraft och korta väntetiderna. Ta itu med regionala skillnader vad gäller tillgången till möjligheter och tjänster, särskilt i områden med snabb avfolkning, och samtidigt öka effektiviteten för att skapa det offentligfinansiella utrymme som krävs för att hantera det ökande utgiftstrycket.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*